

Blahoslavení, kteří věří

Texty na tento týden

J 8,54–58; Gn 12,3; Ř 4,1–5; J 12,1–8; J 19,4–22; J 20,19–31; Da 2; Da 7

Základní verš

„Ježíš mu [Tomášovi] řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.““ (J 20,29)

V Evangeliu podle Jana nacházíme množství různých lidí, kteří se lišili zkušenostmi, vírou a společenským postavením. Ti všichni vydávali svědectví o tom, kdo je Ježíš.

„Hle, beránek Boží“ (J 1,36). „Nalezli jsme Mesiáše“ (J 1,41). „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i Proroci“ (J 1,45). „Mistře, [...] ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele“ (J 1,49). „Není to snad Mesiáš“ (J 4,29)? „Teď už věříme ne pro to, cos nám ty o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa“ (J 4,42). „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží“ (J 6,68.69). „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět“ (J 11,27). „Je-li hříšník, nevím; jedno však vím, že jsem byl slepý a nyní vidím“ (J 9,25). „Hle, váš král!“ (J 19,14). „Já na něm vinu nenalézám“ (J 19,6). „Můj Pán a můj Bůh“ (J 20,28).

Kdo byli někteří z těchto lidí? A proč vydali o Ježíši právě taková svědectví?

Osnova lekce

Také v této lekci uvidíme několik lidí, zmíněných v Janově evangeliu, kteří uvěřili, že Ježíš je skutečně Bohem poslaným Mesiášem, Božím Synem. Opět se zaměříme na jejich svědectví o tom, koho v Ježíši rozpoznali.

- ▶ J 8,56: Prorocké svědectví Abrahama (neděle)
- ▶ J 12,1–8: Svědectví Marie (pondělí)
- ▶ J 18,38; 19,4.6.19: Svědectví Piláta (úterý)
- ▶ J 20,19–31: Svědectví Tomáše (středa)
- ▶ J 20,30.31: Naše svědectví (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

ODVOLÁVÁNÍ SE NA ABRAHAMA

Tvé potomstvo rozmnožím jako nebeské hvězdy; tvému potomstvu dám všechny tyto země. V tvém potomku dojdou požehnání všechny pronárody země. (Gn 26,4)

Osobní studium

Ježíš se neostýchal mluvit otevřeně o tom, kým je. Neměl problém ani odvolávat se na různé svědky, včetně těch, kteří už nežili. Mezi ně patřil i Abraham: „Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se“ (J 8,56).

Proč bylo Abrahamovo „svědectví“ tak důležité?

Gn 12,3

Gn 18,16–18

Gn 26,4

Mt 1,1

Sk 3,25

„Protože se v Písmu předvídá, že Bůh na základě víry ospravedlní pohanské národy, dostal už Abraham zaslíbení: V tobě dojdou požehnání všechny národy“ (Ga 3,8). Patriarchova víra byla upřena na Vykupitele, který měl přijít. Kristus řekl: „Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se“ (J 8,56). Beran obětovaný namísto Izáka před-

stavoval Božího Syna, který má být obětován za nás. Otec, když se díval na svého Syna, řekl hříšníkovi: „Žij, našel jsem za tebe výkupné.“ (PP 154; NUD 67,68)

Abraham byl pokládán za otce židovského národa. Dostal zaslíbení, že jeho prostřednictvím budou požehnány všechny národy. Toto požehnání přišlo díky Mesiáši, který se narodil z jeho rodové linie.

Abraham byl také otcem těch, kteří odpovídají Bohu vírou (Žd 11,8.17–19). Patriarchova ochota obětovat svého syna Izáka (Gn 22), syna zaslíbení, nebyla jen důkazem víry, ale i nahlédnutím do plánu spasení.

Když Ježíš řekl: „Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se“ (J 8,56), náboženští vůdci reagovali: „Ještě nemáš padesát let a viděl jsi Abrahama?“ (J 8,57). Ježíšova odpověď byla ohromující. „Amen, amen, pravím vám, dříve, než se Abraham narodil, JÁ JSEM“ (J 8,58).

Ježíšův jazyk připomíná slova, která Bůh řekl Mojžíšovi z hořícího keře. Šlo o tvrzení, že je Bůh, Ten, jehož existence není odvozena ani závislá na nikomu a na ničem jiném. Není pochyb o tom, že vůdci velmi dobře pochopili význam Ježíšových slov, protože okamžitě „se chopili kamenů a chtěli je po něm házet“ (J 8,59).

Aplikace

Přečti si text Ř 4,1–5. Jak zde Pavel používá příběh o Abrahamovi, aby odhalil velkou pravdu o spasení pouze vírou, bez skutků zákona? Jak nám tyto verše pomáhají pochopit Abrahama jako otce těch, kdo žijí vírou?

SVĚDECTVÍ MARIE

¹Šest dní před Velikonocemi přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. ²Připravil mu tam večeri; Marta při ní obsluhovala a Lazar byl jeden z těch, kteří byli s Ježíšem u stolu. ³Tu vzala Marie libru drahého oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a otřela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti. [...] ⁷Ježíš řekl: „Nech ji, uchovala to ke dni mého pohřbu! ⁸Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky.“ (J 12,1–3.7.8)

Osobní studium

Krátce před Velikonocemi přišel Ježíš navštívit Marii, Martu a jejich bratra Lazara, kterého Ježíš vzkřísil. Šimon, který byl uzdraven z malomocenství, uspořádal hostinu jako poděkování za to, co pro něj Ježíš udělal. Marta obsluhovala a Lazar seděl u stolu s hosty (J 12,1–8).

Jaký význam mělo Mariino jednání? Jak vydala svědectví o tom, kým Ježíš skutečně byl (J 12,1–3.7.8)?

Olej, o kterém je zde řeč, byl velmi drahý. Jeho cena se rovnala přibližně roční mzdě běžného dělníka. Marie pravděpodobně přinesla tento dar jako projev díky Spasiteli za odpuštění jejích hříchů a za vzkříšení bratra. Je pravděpodobné, že zamýšlela jednoho dne použít tuto mast k pomazání Ježíšova těla při jeho pohřbu. Potom však slyšela, že Ježíš bude brzy pomazán za krále. Pokud by se to opravdu stalo, byla by první, kdo by mu takovým způsobem vzdal čest.

Marii nešlo o získání pozornosti, ale jak poznamenává Jan, „dům se naplnil vůní té masti“ (J 12,3). Jidáš pohotově odsoudil takové jednání s tím, že olej mohli radě-

ji prodat a výtěžek dát chudým. Ježíš se Marie zastal slovy: „Nech ji... Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky“ (J 12,7.8).

Evangeliem prochází opakující se téma: *Ježíš ví, co je v lidech* (J 2,24.25; J 6,70.71; J 13,11; J 16,19). V tomto případě, na Šimonově hostině, Ježíš ví, co je v Jidášovi. Jan záměrně poukazuje na to, že Jidáš byl zloděj a nezáleželo mu na chudých (J 12,6).

„Voňavý olej, kterým by Marie byla pomazala Spasitelovo mrtvé tělo, na něho vylila již zaživa. Při pohřbu by vůně naplnila jen hrob, nyní však potěšila Ježíšovo srdce, neboť svědčila o Mariině víře a lásce. [...] Marie však dokázala Spasiteli svoji lásku v době, kdy její oddanost vnímal, a pomazala jej k pohřbu. Když potom nadešla temná chvíle jeho veliké zkoušky, připomínal si Spasitel tento čin jako předzvěst lásky, kterou mu jednou jeho vykoupení budou prokazovat na věčnosti.“ (DA 560; TV 355)

Aplikace

Ježíš věděl, co je v srdci Marie i v srdci Jidáše. On také ví, co je ve tvém srdci. Co by nám měla tato pravda říci o tom, že potřebujeme Krista jako naši proměňující a přikrývající spravedlnost?

NEÚMYSLNÉ SVĚDECTVÍ PILÁTA

Pilát mu řekl: „Co je pravda?“ Po těch slovech vyšel opět k Židům a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.“ (J 18,38)

¹³Když to Pilát uslyšel, dal vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném „Na dláždění“, hebrejsky Gabbatha. ¹⁴Byl den přípravy před svátky velikonočními, kolem poledne. Pilát Židům řekl: „Hle, váš král!“ (J 19,13.14)

Osobní studium

Jan opakovaně zaznamenává pokusy náboženských vůdců zajmout Ježíše a ve vykonstruovaném procesu ho odsoudit k smrti. V Evangelii podle Jana se často setkáváme s Ježíšovými slovy, že ještě nepřišla jeho „hodina“. Již jsme zmiňovali, že tento výrok odkazoval na dobu jeho ukřižování (J 2,4; J 7,6.8.30; J 12,7.23.27; J 13,1; J 17,1).

Nyní však už tato hodina nastala. Ježíš byl zatčen v Getsemanské zahradě, přivezen před velekněze – nejprve před Annáše, potom před Kaifáše, dvakrát před Piláta a mezitím i před krále Heroda.

Ukázali jsme si svědectví různých lidí rozličného postavení o tom, že Ježíš byl Kristus. Nyní Jan povolává za svědka místodržitele Piláta, který Ježíše vyslyšel. Pilátovo svědectví je důležité, neboť šlo o Římana, místodržitele a soudce. Většina ostatních svědků byli Židé a obyčejní lidé.

Jak souvisí Pilátův rozsudek s tématem Evangelia podle Jana (J 18,38; J 19,4–22)?

Ježíše předvedli před Piláta v pátek ráno (J 18,28). Místodržitelovým plánem bylo co nejrychleji se vězně zbavit. Ale Ježíšovo chování zaujalo Pilátovu pozornost. Velmi podrobně ho vyslyšel a z Ježíšových úst zaznělo: „Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas“ (J 18,37).

Přestože místodržitel nakonec odsoudil Ježíše k smrti, třikrát předtím prohlásil, že Ježíš je nevinný (J 18,38; J 19,4.6). A na kříž dal napsat slova „Ježíš Nazaretský, král židovský“ (J 19,19), čímž doplnil své svědectví o tom, kým Ježíš je. Ale i přes své svědectví o Kristově nevině odsoudil Ježíše k smrti.

Před Pilátem stála samotná Pravda. A přece se rozhodl raději ustoupit davu a odsoudil Ježíše k smrti! Pilátovo počínání je tragickým příkladem toho, když člověk nejdá podle vlastního svědomí a srdce.

Aplikace

Co se můžeme z Pilátova příkladu naučit o nebezpečí spočívajícím v poslechnutí toho, co říká většina? Proč je špatné ustoupit nátlaku a jednat proti svému svědomí?

SVĚDECTVÍ TOMÁŠE

²⁶Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“ ²⁷Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohled na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“ ²⁸Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ ²⁹Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ (J 20,26–29)

Osobní studium

Přečti si text J 20,19–31. Co se můžeme naučit z Tomášova příběhu o víře a pochybnostech? V čem spočívala Tomášova chyba?

Po svém zmrtvýchvstání se Kristus zjevil učedníkům, kteří byli ze strachu schováni „za zavřenými dveřmi“ (J 20,19). Tomáš však s nimi nebyl. Později sice slyšel zprávy o vzkříšení od ostatních učedníků, ale i tak se ho zmocnila beznaděj. To, co slyšel, neodpovídalo jeho představě o očekávaném království. Tomášovu stavu zřejmě napomáhala skutečnost, že se Ježíš ostatním zjevil právě tehdy, když tam on nebyl.

Řekl: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebecích a dokud nevložit do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím“ (J 20,25).

Tomáš si diktoval podmínky pro vlastní víru. Takový přístup k víře v Ježíše se u Jana objevuje opakovaně. Nikodém odpověděl Ježíši: „Jak se může člověk narodit, když je už starý?“ (J 3,4). Žena u studny se zeptala: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu?“ (J 4,11). Zástup, který Ježíš nasytil chlebem

a rybami, se zeptal: „Jaké znamení učiníš, abychom je viděli a uvěřili ti? Co dokážeš?“ (J 6,30).

Evangelium podle Jana odmítá postoj, který by se dal vyjádřit slovy „uvěřím, až když uvidím“. Když se Ježíš po vzkříšení setkal s Tomášem, vyzval ho, aby se dotkl jeho vzkříšeného těla. Potom však řekl: „Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili“ (J 20,29).

„Bůh nám vždy nejdříve poskytne fakta a důvody a pak po nás žádá, abychom věřili. Víme, že existuje, protože všechno stvořil. Tím, co pro nás koná, nám představuje svůj charakter. Víme, že Bible je pravdivá, protože se přesně splnilo, co předpověděla.“

Možnost pochybovat nám Bůh nevzal. Naše víra stojí na dobrých důvodech, nikoli však na nezvratných důkazech. Kdo chce pochybovat, má pro to prostor. Naopak lidé, kteří chtějí skutečně poznat pravdu, najdou dostatek dobrých důvodů, aby mohli věřit. Svou víru mohou postavit na Bibli.“ (SC 105; CVP 107)

Prostřednictvím Božího slova, stvoření a osobní zkušenosti jsme obdrželi neuvěřitelné množství důkazů pro naši víru v Ježíše.

Aplikace

Co bys odpověděl na otázku: Proč věříš v Ježíše?

NAŠE SVĚDECTVÍ O JEŽÍŠI

³⁰Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize.

³¹Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu. (J 20,30.31)

Osobní studium

Jan ve svém evangeliu opakovaně přináší svědectví různých lidí o Ježíši. Tím se nás snaží přivést k velmi důležitému závěru, že „Ježíš je Kristus, Syn Boží“ a že vírou v něho a v jeho jménu můžeme mít „život“ (J 20,31).

Představ si, že bychom na vlastní oči viděli Ježíše a jeho zázraky. Zdá se, že v takovém případě bychom neměli problém v něho věřit. Nebo ne? V některých ohledech však máme ještě více důvodů věřit v Ježíše než ti, kteří osobně viděli jeho zázraky. Proč?

Jaké výhody máme oproti těm, kdo žili v době Ježíše Krista? Jak nám mohou pomoci uvěřit? Viz například následující texty:

Mt 24,2

Mt 24,14

Mt 24,6–8

Evangelium podle Jana nám přináší mnohá svědectví o Ježíšových činech. Kromě toho však máme velkou výhodu, že vidíme naplnění toho, co předpovídali nejen pisatelé, ale i samotný Ježíš: zničení chrámu (Mt 24,2), šíření evangelia po celém světě

(Mt 24,14), velké odpadnutí (2Te 2,3) a pokračující rozmach zla na světě (Mt 24,6–8). Ježíšovi následovníci – ti, kdo ho viděli konat většinu znamení a zázraků – byli jen malou skupinou mužů a žen. Podle všech lidských měřítek se na ně mělo už dávno zapomenout. Jak mohli být jen tušit to, co dnes víme my? Ježíšovy předpovědi se naplnily. Naše osobní víra ve skutečnosti existuje jako naplnění Ježíšova prorockví, že evangelium se rozšíří po celém světě.

A dnes, asi o dva tisíce let později, máme i my jako následovníci Ježíše výsadu svědčit o něm a o tom, co pro nás udělal. Ježíše nemůžeme poznat jako Mesiáše jen na základě argumentů Natanaela, Nikodéma, ženy ze Samaří ani učení farizeů. Ježíše přijímáme jako Spasitele světa a svědectví o něm vydáváme na základě čtení Písma, vedeni usvědčující mocí Ducha svatého.

Na základě osobního, jedinečného vztahu s Bohem může každý z nás sobě vlastním způsobem vyprávět svůj příběh. Možná náš příběh není tak dramatický, jako kdybychom viděli vzkříšené mrtvé nebo uzdravení slepého od narození, ale na tom nezáleží. Důležité je, že sami známe Ježíše a svým vlastním způsobem o něm vydáváme svědectví, stejně jako to dělali lidé popisovaní v evangeliu.

Aplikace

Jak by znělo tvé svědectví o Ježíši a o tom, kým je?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 13. kapitolu „Nejtěžší zkouška“ (PP 145–155; NUD 63–68) z knihy *Na úsvitu dějin* a 77. kapitolu „Rozsudek“ (DA 723–740; TV 462–475) z knihy *Touha věků*.

„Už [Tomáš] žádný důkaz nežádal. Zaradoval se a vrhnul se Ježíšovi k nohám s vyznáním: ‚Můj Pán a můj Bůh.‘ (J 20,28)

Ježíš jeho vyznání přijal, ale s láskou mu vytkl jeho nevíru: ‚Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.‘ (J 20,29) Ježíše by více potěšilo, kdyby Tomáš uvěřil na základě svědectví ostatních učedníků. Kdyby se dnes měl svět řídit Tomášovým příkladem, nikdo by ve spasení neuvěřil, protože všichni mohou přijmout Krista jen na základě svědectví druhých.

Mnozí lidé stále pochybují a vymlouvají se, že kdyby se oni setkali s takovým svědectvím, jaké předložili Tomášovi jeho bratři, jistě by uvěřili. Neuvědomují si, že se jim nabízí nejen tento důkaz, ale i mnoho dalších. Lidé, kteří stejně jako Tomáš vyčkávají, až již nebudou mít žádný důvod k pochybnostem, nikdy neuvěří. Jen se postupně utvrdí ve své nevěře. Mnozí mají před očima jen stinné stránky života, stále reptají a naříkají. Ani si neuvědomují, co dělají. Zasévají kolem sebe semeno pochybností a budou sklízet jeho plody. V době, kdy budou víru a důvěru nejvíce potřebovat, zjistí, že už nejsou schopni ani doufat, ani věřit.“ (DA 807.808; TV 515)

Otázky k rozhovoru

1. *Porovnejte způsob, jakým svou víru vyjádřili Abraham a Tomáš. V čem se jejich vyjádření lišila? Co se můžeme naučit z jejich příběhů?*
2. *Ti, kdo se na to cítí, ať ve vaší třídě krátce vydají své svědectví o Ježíši, podobně jako to dělali lidé v Evangelii podle Jana. Přestože se jednotlivá svědectví liší, v čem jsou si podobná?*
3. *Pilát položil filozofickou otázku: „Co je pravda?“ Pokuste se na tuto otázku odpovědět ve světle toho, co jsme studovali v Evangelii podle Jana.*
4. *Uvažujte o proroctvích z Daniela 2 a 7. Lidé žijící v Ježíšově době měli k dispozici tyto dvě kapitoly. Jakou výhodu máme proti nim dnes? Pomáhá naplnění proroctví vaší víře? Proč? Pokud ano, jak?*